

Levefællesskabet på Tage-Hansens Gade

Notatet beskriver erfaringer og fakta omkring medbyg-processen og Levefællesskabet. Der er bilag med tegninger og specifikationerne af husene.

Aarhus Kommune var tidligt en del af dialogen om etablering af et medbyg-projekt i Aarhus. Det var vanskeligt at finde en egnet grund til at placere boligerne på – ledige kvadratmeter med en begrænset leje er en mangelvare.

Boligerne

Der er bygget seks huse. Beskrivelse, billeder mv. af husene indgår i bilagene og bliver ikke berørt indgående her.

Alle husene er udstyret med tekøkken og er tilkoblet vand og kloak. Der er skabt fællesfaciliteter i det gamle Amtssygehus. Her er to toiletter/bad, et opholdsrum, opbevaring og køkken.

Der pågår et arbejde med at bygge yderligere boliger i samarbejde med Aarhus Tech (Teknisk Skole), der kan stille håndværksarbejdskraft til rådighed og bygge boligerne som led i elevernes uddannelse. Det er vigtigt at de kommende beboere inddrages i videst muligt omfang for at sikre ejerskab/tilknytning til boligen.

Projekterne har været krævende for deltagerne, og det har været vanskeligt at overskue processerne.

Hvordan de er etableret og bygget (se bilag med tegninger)

Levefællesskabet er et resultat af to projekter gennemført af projekt UDENFOR i årene 2016-2020. Husene er designet af Arkitekter Uden Grænser og Monstrum. Husene er bygget i projektet Byg UDENFOR, hvor mennesker, der har levet som hjemløse, har deltaget i udformning/design og konstruktion af egne huse.

Husene er omkring 16 m² og er oprindeligt ejet af beboerne selv. I forbindelse med fraflytning er ét af husene overgået til kommunen. I forbindelse med etablering af yderligere huse er det tiltænkt, at husene ejes af Aarhus Kommune.

Husene er bygget på en ekstern byggegrund og efterfølgende flyttet til deres nuværende placering. Det er tanken, at de efter endt lejeperiode kan flyttes til en ny lokation eller flytte med beboerne/ejeren, når/hvis denne ønsker at finde sin egen vej videre.

Alt inventar (undtagen køleskab og fryser) og værktøj i fælles områder er overdraget til Levefællesskabet og må disponeres over af beboerne i fællesskab.

20. maj 2021

Side 1 af 5

SOCIALE FORHOLD OG BESKÆFTIGELSE

Mål, Økonomi og Boliger
Aarhus Kommune

By og Bolig

Jægergården, Værkmestergade
15 B
8000 Aarhus C

Telefon: 89 40 20 00

E-mail:
okonomi@msb.aarhus.dk
Direkte e-mail:
madga@aarhus.dk
www.aarhus.dk/msb

Sagsbehandler:
Mads Gädda

20. maj 2021
Side 2 af 5

Overdragning til Aarhus Kommune og drift

Levefællesskabet har eksisteret siden sommeren 2019, og der har siden sommeren 2020 været tale om almindelig drift. Initiativet blev overdraget til Sociale Forhold og Beskæftigelse pr. 01.01.2021.

Administrationen af Levefællesskabet og boligerne på den tidligere Amtssygehusgrund overgik fra Fonden UDENFOR til Magistratsafdelingen for Sociale forhold og Beskæftigelse.

Den løbende kontakt og støtte er forankret i Jobs, Udsatte og Socialpsykiatri. Borgerne har fortsat den bostøtte de tidligere har modtaget og der vil fortsat være et understøttende socialfagligt relationsarbejde for de sociale viceværter.

Magistratsafdelingen for Sociale forhold og Beskæftigelse er lejer af grund og fællesarealer, mens der fremlejes til de enkelte borgere. Boligerne er ejet af de enkelte borgere med undtagelse af én bolig.

Leje af grund og fællesarealer finansieres gennem huslejen.

Målgruppen

Beboergruppen var sammensat, da AAK overtog driften af bofællesskabet.

De specifikke overvejelser om sammensætningen af beboergruppen er ikke dokumenteret, men målet har været at beboerne skal være socialt udsatte med et boligbehov. Det er nødvendigt med sociale kompetencer (husene står relativt tæt og der er fællesarealer) og i nogen grad en håndværksmæssig kunnen – det sidste er dog i meget varieret udstrækning.

Fælles for alle fem beboere er, at de mest af alt ønsker at klare sig selv, men de har hver især brug for støtte til at agere i forhold til fx systemer eller krav. Det kan være i forhold til sproglige eller kulturelle barrierer, som gør breve fra sygehus eller andre offentlige instanser svære at forstå. Det kan også være traumer fra en svær barndom/ungdom, som gør det vanskeligt at manøvrere i verden – her kan den sociale indsats over tid bevæge sig hen mod en mere støttende funktion i takt med at der skabes kontakt til den enkelte beboer.

Konkret er aftalt at den sociale indsats centrerer om:

- Socialfagligt relationsarbejde til beboerne og tilstedeværelse en til to timer hver 14 dag til fx fællesmøde med alle beboere – eller bare som tilbud om samvær.
- kontaktperson for beboerne i fht praktiske ting og også i forhold til udfordringer i fællesskabet, mindre oprydning eller behov for vejledning i kontakt til systemet, fx pga. sprogbarriere.

- kontaktperson for Ejendomme (fx hvis ejendomsfunktionærer har brug for sparring eller hvis der skal gives en besked til beboerne)

20. maj 2021
Side 3 af 5

Det er essentielt, at udgangspunktet for den sociale indsats er en form for 'mindsteindgrebsprincip' hvor fællesskabet og den enkelte beboer sættes fri til at tage kontakt, når og hvis de har behov for det.

En beboer måtte flytte pga. misbrug/psykiske udfordringer, da hun ikke var i stand til at indgå i beboergruppen. Fraflytningen skete i enighed med borgeren. Det har understreget vigtigheden af, at nye beboere flytter ind under en dialog med de eksisterende beboere og det vurderes at misbrug/sociale udfordringer er forenelige med Levefællesskabets rammer.

De fem nuværende beboere har alle levet mere eller mindre udsat i perioder af deres liv og gennem deres deltagelse i byggefællesskabet og Levefællesskabet har de bevæget sig henimod et liv i en mindre udsat position.

Beboernes alder spænder fra 25 til 62 år. Nogle har et mindre misbrug af hash eller alkohol, men det er ikke omfattende og præger ikke den fælles hverdag. Tre af beboerne modtager offentlige ydelser, mens de sidste to er selvforsørgende.

En af beboerne bruger fælleskøkkenet, mens alle andre laver mad i eget hus. De fælles arealer holdes af beboerne selv, og der er ikke nogen fastlagte rutiner omkring dette. Levefællesskabet er organiseret som selvstændige boenheder, hvorfor indretning og brug af eget hus og fællesarealer afspejler beboernes ønsker.

Fire ud af fem beboere har daglige rutiner i forbindelse med beskæftigelse, og alle er engagerede i andre fællesskaber ud af huset. De fleste beboere betaler husleje stabilt. Der har dog været udfordringer i forbindelse med fx corona-krisen, hvor et fald i indtægter hos de selvforsørgende har betydet manglende betalinger i perioder.

Ved udskiftning i beboergruppen inddrages de øvrige beboere tidligt i processen med at finde en ny nabo. Det er afgørende, at beboerne ikke har et misbrug, der påvirker fællesskabet – herunder salg af stoffer eller ubehagelige gæster.

Væsentligste rutiner og elementer i dagligdagen.

Den vigtigste rutine i Levefællesskabet er de halv-ugentlige husmøder, der udgør det fælles forum. Husmøderne afholdes hver anden tirsdag i tidsrummet 15-16. Det er på disse møder beboerne kan komme til orde, modtage vigtige oplysninger eller tage beslutninger, der vedrører fællesskabet, stille spørgsmål, tage stilling til besøgende fra fx pressen osv.

Det er også her eventuelle ændringer til fx husorden, fællesarealer eller stillingtagen til nye beboere drøftes. Der føres dagsorden/referat til husmøderne, og seneste referat hænges på den fælles infotavle.

20. maj 2021
Side 4 af 5

Der er ikke mødepligt til husmøderne, og det varierer hvilke beboere, som deltager.

Infotavlen udgør den primære kommunikationskanal. Vigtigst fremgår af denne hvilke dage, der er træffetid. Denne har indtil videre ligget tirsdage og torsdage 14-16, og ved særlige aftaler eller besøg skrives disse også på tavlen. Alle særaftaler mm skrives på tavlen i så god tid som muligt, så beboerne er varslet og kan vælge til eller fra.

På tavlen fremgår desuden vigtige telefonnumre på de personer og instanser, som er tilknyttet Levefællesskabet eller er nødvendige/gavnige at kende. Det gælder fx kontaktpersoner og relevante afdelinger i kommunen samt numre i tilfælde af ulykker, indtrængende, vagtlæge mm.

Endeligt er det også på fællestavlen at info om særlige omstændigheder kommunikeres, f.eks. information angående corona, driftsforstyrrelser af vand/varme eller numre på sociale/akutte tjenester ved voldsomme episoder.

Særligt vigtige informationer eller ændringer til de faste aftaler, har indtil nu været sendt på SMS som supplement til den fysiske information på tavlen.

Oprydning og vedligehold

Beboerne står selv for vedligeholdelse af eget hus og renhold og orden på de fælles arealer ude og inde. Dog kan der i særlige tilfælde være brug for at tilskynde til ekstra oprydning eller rengøring, hvilket sker på husmødet – gerne med en uges varsel eller to, og en seddel der minder om det på tavlen samt området, hvor den ekstra rengøring er udpeget: fx det fælles køleskab har været genstand for dette behov.

Alle installationer er udført af autoriserede håndværkere. Der har været mindre udfordringer med toiletterne (de løb), men siden sommeren 2020 har der ikke været problemer. Der har ligeledes været udfordringer med de udendørs kloak-installationer (dårlig lugt). Udfordringerne skyldes, at der er meget lidt fald på rørene (et bevidst valg ved etablering). Rørene kan luftes ud og skylles igennem, hvorved generne skulle forsvinde.

Yderligere bemærkninger

I forbindelse med processen om yderligere boliger er det blevet klart, at selve byggearbejdet er en udfordring for beboerne at rumme i deres hverdag. Dvs. etablering af nye boliger mens beboerne bor tæt på er

uhensigtsmæssigt, men også en balancegang ift. udgifter til transport mv. ved etablering på ekstern grund.

20. maj 2021
Side 5 af 5

Tæt og åben dialog med borgergruppen har været værdifuld. Borgerne har ofte en lang historik med det kommunale system og kan have en begrænset tillid til udkommet af en kommunal proces.

Det har været særdeles værdifuldt med en fast kontakt mellem borgergruppen og kommunen. UDENFORs medarbejder i Aarhus løftede et stort arbejde både med kommunikation/oversættelse mellem kommune og borgergruppe, men også i formulering/prioritering af ønsker til placering/proces mv.